

- przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania celem wydania orzeczenia co do istoty w przedmiocie skargi o stwierdzenie nieważności;
- obciążenie HB kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Na poparcie odwołania Komisja podnosi jeden zarzut dotyczący naruszenia prawa.

Zdaniem Komisji Sąd błędnie uznał, że decyzje C(2019) 7318 final i C(2019) 7319 final mają charakter umowny.

W konsekwencji błędna kwalifikacja umownego charakteru tych dwóch wierzytelności pociąga za sobą, zgodnie z wyrokiem ADR (C-584/17), błędne stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2021) 3339 final z dnia 5 maja 2021 r. i C(2021) 3340 final z dnia 5 maja 2021 r., które są przedmiotem niniejszego odwołania.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Sąd Rejonowy w Słupsku (Polska) w dniu 19 września 2022 r. – postępowanie karne przeciwko M.S., J.W. i M.P.

(Sprawa C-603/22)

(2023/C 24/30)

Język postępowania: polski

Sąd odsyłający

Sąd Rejonowy w Słupsku

Strony w postępowaniu głównym

M.S., J.W., M.P., Prokurator Rejonowy w Słupsku, D.G.- kurator ustanowiony dla M.B. i B.B.

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy art. 6 ust. 1, 2, 3 lit. a) i ust. 7 i art. 18 w zw. z motywem 25, 26 i 27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym⁽¹⁾ należy interpretować w ten sposób, że od momentu postawienia zarzutów osobie podejrzewanej, która nie ukończyła 18 roku życia, organy prowadzące czynności zobowiązane są do zapewnienia dziecku prawa do korzystania z pomocy obrońcy z urzędu, jeśli nie ma ono obrońcy z wyboru (z uwagi na to, że dziecko lub podmiot odpowiedzialności rodzicielskiej nie zapewnili takiej pomocy we własnym zakresie) oraz do zapewnienia udziału obrońcy w czynnościach postępowania przygotowawczego takich jak przesłuchanie małoletniego w charakterze podejrzanego oraz że uniemożliwia on przeprowadzenie czynności w postaci przesłuchania małoletniego bez udziału obrońcy?
- 2) Czy art. 6 ust. 6 i ust. 8 w zw. z motywem 16, 30, 31 i 32 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym należy interpretować w ten sposób, że odstąpienie od korzystania z pomocy obrońcy bez zbędnej zwłoki nie jest dopuszczalne w żadnym przypadku w sprawach o czyny zabronione zagrożone karą pozbawienia wolności, zaś czasowe odstępstwo od stosowania prawa do korzystania z pomocy obrońcy w rozumieniu art. 6 ust. 8 dyrektywy jest możliwe tylko w postępowaniu przygotowawczym i tylko w przypadku zaistnienia okoliczności ściśle wymienionych w art. 6 ust. 8 lit. a) i b), które to okoliczności muszą zostać wprost stwierdzone w zaskarżalnej co do zasady decyzji o przystąpieniu do przesłuchania pod nieobecności adwokata?

- 3) Na wypadek odpowiedzi twierdzącej na co najmniej jedno z pytań z pkt 1 i 2 – czy zatem w.w. przepisy dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, takim jak:
- a) art. 301 zd. 2 Kodeksu postępowania karnego („k.p.k.”), zgodnie z którym wyłącznie na żądanie podejrzanego przesłuchuje się go z udziałem ustanowionego obrońcy, a niestawiennictwo obrońcy na przesłuchanie podejrzanego nie tamuje przesłuchania;
 - b) art. 79 § 3 k.p.k., zgodnie z którym w przypadku osoby, która nie ukończyła 18 lat (art. 79 § 1 pkt 1 k.p.k.), udział obrońcy jest obowiązkowy dopiero na rozprawie oraz tych posiedzeniach, w których obowiązkowy jest udział oskarżonego, tj. na etapie postępowania sądowego?
- 4) Czy przepisy wskazane w pytaniu 1 i 2, a także zasadę pierwszeństwa i zasadę bezpośredniej skuteczności dyrektyw należy interpretować w ten sposób, że uprawniają one (względnie zobowiązują) sąd krajowy rozpoznający sprawę w postępowaniu karnym objętą zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym oraz wszelkie organy państwa do pominięcia przepisów prawa krajowego niezgodnych z dyrektywą, takich jak wymienione w pytaniu 3, a w konsekwencji – wobec upływu terminu implementacji – do zastąpienia normy krajowej w.w. bezpośrednio skutecznymi normami dyrektywy?
- 5) Czy art. 6 ust. 1, 2, 3 i ust. 7 i art. 18 w zw. z art. 2 ust. 1 i ust. 2 w zw. z motywem 11, 25 i 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym w zw. z art. 13 i motywem 50 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 roku w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności⁽²⁾ należy interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie gwarantuje pomoc prawną z urzędu podejrzanym lub oskarżonym w postępowaniu karnym, którzy w momencie objęcia postępowaniem byli dziećmi, ale następnie ukończyli 18 lat, a pomoc ta ma charakter obligatoryjny do czasu prawomocnego zakończenia postępowania?
- 6) Na wypadek odpowiedzi twierdzącej na pytanie z pkt 5 – czy zatem w.w. przepisy dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, takim jak art. 79 § 1 pkt 1 k.p.k., zgodnie z którym w postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę tylko do czasu, gdy nie ukończy 18 lat?
- 7) Czy przepisy wskazane w pytaniu 5, a także zasadę pierwszeństwa i zasadę bezpośredniej skuteczności dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że uprawniają one (względnie zobowiązują) sąd krajowy rozpoznający sprawę w postępowaniu karnym objętą zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym oraz wszelkie organy państwa do pominięcia przepisów prawa krajowego niezgodnych z dyrektywą, takich jak wymienione w pytaniu 5 i zastosowania przepisów prawa krajowego, takich jak art. 79 § 2 k.p.k. w interpretacji zgodnej z dyrektywą (wykładnia prounijna), tzn. do utrzymywania wyznaczenia obrońcy z urzędu wobec oskarżonego, który w chwili postawienia mu zarzutów miał poniżej 18 roku życia, jednak następnie, w toku postępowania, ukończył 18 lat, a wobec którego postępowanie karne pozostaje w toku, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, przyjmując, że jest to niezbędne z uwagi na okoliczności utrudniające obronę, czy też – wobec upływu terminu implementacji – do zastąpienia normy krajowej w.w. bezpośrednio skutecznymi normami dyrektywy?
- 8) Czy art. 4 ust. 1–3 w zw. z motywem 18, 19 i 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym oraz art. 3 ust. 2 w zw. z motywem 19 i 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym⁽³⁾ należy interpretować w ten sposób, że właściwe organy (prokuratura, policja), najpóźniej przed pierwszym oficjalnym przesłuchaniem osoby podejrzanego przez policję lub inny właściwy organ, powinny niezwłocznie poinformować zarówno osobę podejrzaną, jak i jednocześnie podmiot odpowiedzialności rodzicielskiej o tych prawach, które są istotne dla zagwarantowania rzetelnego postępowania oraz o krokach proceduralnych w postępowaniu, w tym w szczególności

o obowiązku ustanowienia obrońcy dla osoby małoletniej będącej podejrzaną oraz o konsekwencjach nieustanowienia obrońcy z wyboru dla małoletniego oskarżonego (wyznaczenie obrońcy z urzędu), przy czym w odniesieniu do dzieci będących podejrzanymi informacje te powinny być udzielone w prostym i przystępnym języku, adekwatnym do wieku małoletniego?

- 9) Czy art. 7 ust. 1 i 2 w zw. z motywem 31 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 roku w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym⁽⁴⁾ w zw. z art. 3 ust. 1 lit. e) i ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym należy interpretować w ten sposób, że organy państwa członkowskiego prowadzące postępowanie karne z udziałem podejrzanego/oskarżonego będącego dzieckiem mają obowiązek pouczenia dziecka będącego podejrzanym o prawie odmowy wyjaśnień i prawie do nieobciążania samego siebie w sposób zrozumiały i adekwatny do wieku podejrzanego?
- 10) Czy w świetle art. 4 ust. 1–3 w zw. z motywem 18, 19 i 22 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym oraz art. 3 ust. 2 w zw. z motywem 19 i 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym należy interpretować w ten sposób, że wymogom wskazanym w w.w. przepisach nie czyni zadość doręczenie tuż przed przesłuchaniem małoletniego podejrzanego pouczeń ogólnych, bez uwzględnienia szczególnych praw wynikających z zakresu stosowania dyrektywy 2016/800, a przy tym doręczenie takiego pouczenia tylko podejrzanemu, działającemu bez obrońcy, z pominięciem podmiotu odpowiedzialności rodzicielskiej i w sytuacji, gdy pouczenia takie sformułowane są językiem nieadekwatnym do wieku podejrzanego?
- 11) Czy art. 18 i 19 w zw. z motywem 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym oraz art. 12 ust. 2 w zw. z motywem 50 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 roku w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności w powiązaniu z art. 7 ust. 1 i 2 w zw. z art. 10 ust. 2 w zw. z motywem 44 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 roku w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym oraz zasadę rzetelnego procesu sądowego należy interpretować w ten sposób, że – w odniesieniu do wyjaśnień złożonych przez podejrzanego podczas przesłuchania policyjnego prowadzonego bez dostępu do adwokata i bez rzetelnego poinformowania podejrzanego o jego prawach, bez poinformowania podmiotu odpowiedzialności rodzicielskiej o prawach i ogólnych aspektach przebiegu postępowania, jakie dziecko ma prawo otrzymać na mocy art. 4 dyrektywy – obligują one (względnie uprawniają) sąd krajowy rozpoznający sprawę w postępowaniu karnym objętą zakresem stosowania w.w. dyrektyw oraz wszelkie organy państwa do zapewnienia skutku polegającego na postawieniu podejrzanym/oskarżonym w takiej samej sytuacji, w jakiej znaleźliby się, gdyby dane naruszenia nie wystąpiły, a zatem do pominięcia takiego dowodu, zwłaszcza w przypadku, gdyby uzyskane w takim przesłuchaniu informacje obciążające miały posłużyć do skazania danej osoby?
- 12) Czy zatem przepisy wskazane w pytaniu 11, a także zasadę pierwszeństwa i zasadę bezpośredniej skuteczności należy interpretować w ten sposób, że wymagają one od sądu krajowego rozpoznającego sprawę w postępowaniu karnym objętą zakresem stosowania w.w. dyrektyw oraz od wszelkich innych organów państwa pominięcia przepisów prawa krajowego niezgodnych z w.w. dyrektywami, takich jak art. 168a k.p.k., zgodnie z którym dowodu nie można uznać za niedopuszczalny wyłącznie na tej podstawie, że został uzyskany z naruszeniem przepisów postępowania lub za pomocą czynu zabronionego, o którym mowa w art. 1 § 1 Kodeksu karnego, chyba że dowód został uzyskany w związku z pełnieniem przez funkcjonariusza publicznego obowiązków służbowych, w wyniku: zabójstwa, umyślnego spowodowania uszczerbku na zdrowiu lub pozbawienia wolności?
- 13) Czy art. 2 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 roku w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym w zw. z art. 19 ust. 1 akapit 2 TUE oraz zasadę efektywności w prawie UE należy interpretować w ten sposób, że prokurator jako organ uczestniczący w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, stojący na straży praworządności, a przy tym będący gospodarzem postępowania przygotowawczego, ma obowiązek zapewnić na etapie postępowania przygotowawczego skuteczną ochronę prawną w zakresie objętym działaniem w.w. dyrektywy oraz że w efektywnym stosowaniu prawa Unii winien on gwarantować swą niezależność i bezstronność?

14) W przypadku odpowiedzi pozytywnej na którekolwiek z pytań z pkt 1–4, 5–8, 9–12, zwłaszcza zaś w przypadku odpowiedzi pozytywnej na pytanie 13 – czy art. 19 ust. 1 akapit 2 TUE (zasada efektywnej ochrony prawnej) w związku z art. 2 TUE, w szczególności w związku z zasadą poszanowania państwa prawnego zgodnie z jej wykładnią dokonaną w orzecznictwie Trybunału (wyrok z dnia 21 grudnia 2021 roku w sprawach połączonych C 357/19, C 379/19, C 547/19, C 811/19 i C 840/19, *Înalta Curte de Casație și Justiție i Tribunalul Bihor*, EU: C:2021:1034), a także czy zasadę niezawisłości sędziowskiej ustanowioną w art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE i art. 47 Karty Praw Podstawowych, zgodnie z jej wykładnią dokonaną w orzecznictwie Trybunału (wyrok z dnia 27 lutego 2018 r., *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C 64/16, EU:C:2018:117) należy interpretować w ten sposób, że zasady te ze względu na możliwość pośredniego wywierania nacisku na sędziów oraz możliwość wydawania w tym zakresie wiążących poleceń prokuratorom niższego szczebla przez Prokuratora Generalnego stoją na przeszkodzie ustawodawstwu krajowemu, które wskazuje na zależność prokuratury od organu wykonawczego, jakim jest Minister Sprawiedliwości, a także stoją na przeszkodzie istnieniu uregulowań krajowych, które ograniczają niezależność sądu i niezależność prokuratora w zakresie stosowania prawa Unii, a w szczególności:

- a) art. 130 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o ustroju sądów powszechnych, pozwalających Ministrowi Sprawiedliwości – w związku z obowiązkiem zgłoszenia przez prokuratora sytuacji, w której sąd orzeka stosując prawo Unii – na zarządzenie natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc, gdy ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego, a konkretyzującego się w bezpośrednim stosowaniu prawa Unii, Minister Sprawiedliwości uzna, iż wymaga tego powaga sądu lub istotne interesy służby;
- b) art. 1 § 2, art. 3 § 1 pkt 1 i pkt 3 oraz art. 7 § 1–6 i § 8, a także art. 13 § 1 i 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, których treść, rozpatrywana we wzajemnym powiązaniu, wskazuje na to, że Minister Sprawiedliwości, będący jednocześnie Prokuratorem Generalnym i naczelnym organem prokuratury, może wydawać wiążące prokuratorów niższego rzędu polecenia także w zakresie ograniczającym lub utrudniającym bezpośrednie stosowanie prawa Unii?

⁽¹⁾ Dz. U. 2016 L 132, s.1

⁽²⁾ Dz. U. 2013 L 294, s. 1

⁽³⁾ Dz. U. 2012, L 142, s. 1

⁽⁴⁾ Dz. U. 2016, L 65, s. 1

**Odwołanie od wyroku Sądu (druga izba) wydanego w dniu 13 lipca 2022 r. w sprawie T-251/21,
Tigercat International Inc./EUIPO, wniesione w dniu 23 września 2022 r. przez Tigercat
International Inc.**

(Sprawa C-612/22 P)

(2023/C 24/31)

Język postępowania: angielski

Strony

Wnosząca odwołanie: Tigercat International Inc. (przedstawiciele: B. Führmeyer, Rechtsanwalt, E.B. Matthes, Rechtsanwalt)

Druga strona postępowania: Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO), Caterpillar Inc.

Postanowieniem z dnia 5 grudnia 2022 r. Trybunał Sprawiedliwości (izba ds. przyjmowania odwołań do rozpoznania) odmówił przyjęcia odwołania do rozpoznania i obciążył Tigercat International Inc. własnymi kosztami.